

VÝROČNÍ ZPRÁVA REGIONÁLNÍHO MUZEA V CHRUDIMI ZA ROK 2008

Regionální muzeum v Chrudimi (dále jen muzeum), jako příspěvková organizace Pardubického kraje, se ve své činnosti v roce 2008 řídilo svým rámcovým plánem práce. Pro svou činnost nadále využívalo objekty v centru města Chrudimě, budovu čp. 86 a část budovy čp. 85 v Široké ulici jako sídlo organizace a čp. 10 v Rybičkově ulici jako archeologické a přírodovědné pracoviště. Částečně využívalo také objekt bývalých garáží v okrajové části města. Budova čp. 86 a 85 byla nadále bezplatně zapůjčena od Města Chrudimě, prostory v objektu bývalých garáží využívalo muzeum na základě nájemní smlouvy s Městem Chrudim za úplat. Budova č.p. 10 v Rybičkově ulici je majetkem Pardubického kraje, který má muzeum ve správě. S ohledem na sousedící dostavbu Obchodního a bytového centra Balustráda nemohlo muzeum během roku 2008 stále využívat pro svou potřebu dvorní část tohoto objektu. Parkovištěm služebního automobilu Renault Master byla dočasně dvorní část čp. 85. Muzeum v průběhu roku spravovalo, ale jen minimálně využívalo objekt čp. 525 v Čáslavské ulici v Chrudimi.

V roce 2008 se činnost muzea stále soustřeďovala na úkoly vyplývající z Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje v letech 2003–2008, z Koncepce rozvoje Regionálního muzea v Chrudimi na léta 2005–2009 a na úkoly vytyčené rámcovým plánem činnosti na rok 2008. Muzeum se spolupodílelo na plnění úkolů z Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu. Plnilo nadále úkoly vyplývající ze zákona č. 122/2000 Sb. o centrální evidenci sbírek a úkoly vyplývající ze zákona č. 20/1987 v platném znění z hlediska archeologické památkové péče. V průběhu roku nedošlo k žádné změně organizační struktury muzea. Problémem muzea nadále zůstal nedostatek prostor pro rozšíření expozic a další kulturně výchovnou činnost muzea. V průběhu roku nebyla vyřešena otázka získání pozemku v prostoru bývalého vojenského depa v Chrudimi od státu do vlastnictví Města Chrudim a Pardubického kraje pro uvažovanou stavbu nového Studijního a badatelského centra RM v Chrudimi.

Hospodaření muzea

Muzeum hospodařilo v souladu se svým plánem a rozpočtem a vycházelo z poskytnutého příspěvku na provoz od zřizovatele, z poskytnutých dotací a vlastních příjmů. Dotace zřizovatele - Pardubického kraje na provoz činila 10 080 tis. Kč. S ohledem na neplánované zvýšené náklady na opravu objektu čp. 86 byl příspěvek od zřizovatele oproti roku 2007 navýšen. Muzeum zapojilo dále do rozpočtu částku 585 tis. Kč z roku 2007, která byla účelově vázána na opravy budovy a expozice a udržování č.p. 525. Muzeum hospodařilo v roce 2008 vyrovnaně, nezapojilo do rozpočtu rezervní fond, z fondu odměn bylo čerpáno 41 tis. Kč. Výsledek hospodaření muzea činil 2 686,- Kč. Muzeum neprovozuje žádnou vedlejší hospodářskou činnost.

Muzeum získalo vlastními příjmy z hlavní činnosti celkem 921 tis. Kč. Úspěšně se ucházelo o získání dotací z programů Ministerstva kultury ČR. Získalo dotaci na poskytování standardizovaných služeb muzeí ve výši 100 tis. Kč na vydání publikace – katalogu sbírky Alfons Mucha - Plakáty, za plnění vědeckovýzkumného

úkolů Dokumentace tradiční lidové kultury získalo 12 tis. Kč, v programu integrovaného systému ochrany získalo 21 tis. Kč na restaurování výtvarného umění, v programu VISK 5 na digitální katalogizaci knihovny získalo částku 150 tis. Kč. Muzeum se opět jako příspěvková organizace nemohlo ucházet o kulturní dotace Města Chrudimě. Za vstupné získalo muzeum 89 tis. Kč, od 2. čtvrtletí zvýšilo vstupné, to činilo v plné výši 30,- Kč, děti od 6 do 15 let, studenti, důchodci a invalidní návštěvníci zaplatili 20,- Kč, děti do 6 let a smluvní partneři měli vstup zdarma. Prodejem publikací a propagačních materiálů získalo muzeum 52 tis. Kč. Za archeologické služby činil příjem 301 tis. Kč, z toho náklady činily 201 tis. Kč. Muzeum získalo sponzorské dary na výstavní činnost v celkové výši 63 tis. Kč, od firmy SIAG CZ s.r.o. 33 tis. Kč a od firmy Michálek s.r.o. 30 tis. Kč. S propagací výstavy Wiesner – Transporta pomohla firma SERVIS – VZV – DLOUHÝ bezplatným zapůjčením dvou vysokozvdižných vozíků. Na nákup investic – mikrovrtáčku pro konzervátorské práce čerpalo z investičního fondu částku 49 tis. Kč. Dne 23. 6. 2008 udeřil do objektu sídla muzea čp.86 blesk, který způsobil značné škody na různých technických zařízeních muzea. Za opravy a obnovu technických zařízení uhradila pojišťovna ČSOB, u které je majetek muzea v rámci smlouvy o pojištění majetku Pardubického kraje pojištěn, celkem 194 tis. Kč (90% celkových nákladů na škodu). V muzeu proběhly dva interní audity podle zák. č. 320/2001 Sb.

Personální situace

Počet zaměstnanců byl naplňován podle platného organizačního řádu a schématu, v muzeu bylo zaměstnáno 22 přepočtených zaměstnanců, fyzických 27 osob. Mzdové náklady činily 4 566 tis. Kč, ostatní osobní náklady čerpané pro práce na digitální katalogizaci knihovního fondu činily 155 tis. Kč.

Statutárním orgánem muzea je ředitelka, která řídila tři oddělení prostřednictvím jejich vedoucích a dva zaměstnance v přímo řízených funkcích. Oddělení sbírek se skládá z vedoucího oddělení a šesti zaměstnanců na plný pracovní úvazek. Na dobu určitou byla pro digitální katalogizaci knihovního fondu přijata na úvazek 0,5 knihovnice. Oddělení konzervace a restaurace sbírek se skládá z vedoucí oddělení a tří konzervátorů na celý úvazek. Koncem roku 2008 byl plný úvazek jednoho konzervátora na jeho žádost zkrácen na 0,5. Oddělení ekonomické a hospodářské se skládá z vedoucí oddělení a současně zástupkyně ředitelky muzea a 6,5 pracovních úvazků, což naplňuje 10 fyzických zaměstnanců. Přímo řízené ředitelkou muzea byly funkce výtvarnice a pracovnice ICT. Vzhledem k personální situaci měli zaměstnanci muzea ještě kumulovány další funkce a práce vyplývající z legislativních předpisů. Dvě pracovnice muzea byly v průběhu celého roku na rodičovské dovolené, jedna pracovnice se po rodičovské dovolené vrátila do pracovního procesu a jedna pracovnice odešla na mateřskou dovolenou. Jeden zaměstnanec byl celoročně uvolněn pro výkon veřejné funkce. V prosinci 2008 se uskutečnilo výběrové řízení na funkci knihovnice odborné knihovny muzea, nová pracovnice nastoupila do pracovního poměru od roku 2009.

Péče o sbírkový fond

Akviziční činnost a správa sbírek

Akviziční činnost muzea se řídila a prováděla v průběhu roku dle Sbírkotvorného programu Regionálního muzea v Chrudimi z roku 2005. Sbírkotvorný program muzea byl v průběhu roku 2008 aktualizován s účinností od 1. 1. 2009. Do sbírkového fondu muzea přibýlo v roce 2008 celkem 447 evidenčních čísel, což představuje 1 179 sbírkových předmětů a souborů. Akvizice se prováděla nákupy, přijatými dary a vlastním sběrem, nebyly realizovány bezúplatné převody ani výměny sbírek. Nákupy v hodnotě 146 019,- Kč bylo získáno 541 sbírkových předmětů a souborů. Byly to hlavně předměty archivní povahy -pohlednice, fotografie a mince, dále obrazy, hračky, nábytek, vybavení domácnosti, výšivky, vánoční ozdoby, textil, oblečení, pивní lahve a další jednotliviny z různých oborů a materiálových skupin. Darem bylo získáno 77 předmětů, např. umělecká fotografie, nářadí, vybavení domácnosti, fotografie, atd. Vlastním sběrem bylo získáno 561 předmětů a souborů převážně z oboru archeologie, archeologické nálezy pocházejí ze 167 záchranných archeologických výzkumů prováděných muzeem na území chrudimského regionu. Veškerá akviziční činnost muzea byla projednávána v poradním orgánu ředitelky muzea – Poradním sboru pro sbírkotvornou činnost muzea, který zasedal v roce 2008 dvakrát. Některé předměty byly nakoupeny per rollam a poradní sbor byl dodatečně s touto skutečností seznámen. Muzeum obdrželo nabídku na nákup keramického betlému p. Juračky z Holic, vzhledem k ceně pohybující se řádově v milionech Kč však tuto nabídku nevyužilo.

Evidence fondů

Sbírkový fond muzea obsahoval k 31. 12. 2008 celkem 114 442 evidenčních čísel předmětů a souborů, což představuje cca 135 tis. předmětů. Je zapsán v centrální evidenci sbírek MK ČR (dále jen CES) pod evidenčním číslem sbírky MRU/002-05-06/132002 v šesti podsbírkách, a to archeologie, etnografie, historie, knihovna, přírodovědná a výtvarné umění. V roce 2008 bylo zapsáno pod 447 evidenčními čísly celkem 1 179 předmětů a souborů. Hlášení nových přírůstků do CES bylo Ministerstvu kultury ČR zasláno v průběhu roku čtyřikrát, hlášení o převodu sbírek z chronologické evidence do systematické bylo odesláno dvakrát.

Podsírka archeologie obsahuje archeologické nálezy převážně z území okresu Chrudim, nejčtenější nálezy pocházejí z výzkumů v posledních letech. V systematické evidenci bylo v roce 2008 zpracováno 1 982 kusů a souborů předmětů, které převážně pocházejí z výzkumu v Hradební ulici v Chrudimi. V roce 2008 bylo prováděno 167 archeologických akcí, z toho dokončeno bylo 53 záchranných archeologických výzkumů hrazených investorem, 28 záchranných archeologických výzkumů nehrazených (rodinné domy) a další povrchové průzkumy a sběry, úkoly v rámci vědeckovýzkumné činnosti apod., některé výzkumy pokračují v roce 2009. Inventarizováno bylo 2086 ks sbírkových předmětů. Průběžně byla prováděna digitální dokumentace terénních výzkumů, která slouží jako dokumentace ke sbírkám a pomocný studijní materiál. Překresleno a následně digitalizováno bylo cca 6500 kusů střešového materiálu z okolí Stolan, Podlažic a Chrudimi.

Podsírka etnografie obsahuje předměty převážně z chrudimského regionu a byla v roce 2008 systematicky rozšířena o lidové hračky a další jednotliviny. Do

systematické evidence bylo zpracováno 270 kusů sbírkových předmětů. Inventarizováno bylo 325 kusů sb. předmětů. Obrazová digitalizace nebyla v této podsbírce v roce 2008 prováděna.

Podsbírka historie obsahuje historické předměty a předměty archivní povahy. Do systematické evidence bylo převedeno 6 054 kusů předmětů, inventarizováno bylo 11 377 kusů předmětů (cechy, řemesla, obchod, domácnost, fotografie). Digitální dokumentace byla provedena u skupiny pohlednic, fotografií, negativů, odznaků a medailí, celkem 641 kusů.

Podsbírka knihovna obsahuje staré a vzácné tisky a rukopisy, knihovny významných osobností, kramářské tisky a regionální knihovnu. Podsbírka se rozšiřovala převážně v úrovni regionální knihovny o ediční materiály regionální provenience, v roce 2008 se rozšířila o 125 svazků. Podsbírka knihovna se odborně katalogizovala v programu Clavius do jednotného knihovního katalogu muzea, v roce 2008 bylo zpracováno 5 240 svazků. Inventarizováno bylo 2014 ks kramářských tisků.

Podsbírka přírodovědná obsahuje zoologické, botanické, mineralogické a další sbírky. V roce 2008 probíhal sběr materiálu pro herbáře ze 30 lokalit v chrudimském regionu. Do zoologických sbírek nepříbyly dermoplastické preparáty vzhledem ke kapacitnímu vytížení externího preparátora. Uhynulé zoologické kusy plánované pro preparaci byly zamrazeny. Inventarizována byla skupina entomologie v počtu 1439 kusů. Digitální dokumentace byla pořízena u 500 kusů předmětů – entomologie a herbáře. Fotograficky dokumentováno bylo 30 lokalit v regionu, bylo pořízeno 700 kusů fotografií.

Podsbírka výtvarného umění se cíleně rozšiřuje o díla regionálních autorů. V systematické evidenci bylo zpracováno 27 kusů předmětů. Do PC bylo přepsáno 350 kusů karet systematické evidence. Řádná inventarizace byla provedena u 655 kusů sbírkových předmětů. Pro restaurování v rámci integrovaného systému ochrany MK ČR byla podána v listopadu 2008 žádost o grant, pro kterou byla vybrána opona z bývalého chrudimského divadla.

V intencích plánu inventarizací, zpracovaného pro desetiletou periodicitu, byl ověřován evidenční a fyzický stav sbírkového fondu 7 řádnými inventarizacemi. Inventarizace prováděly vždy tříčlenné inventarizační komise jmenované ředitelkou muzea. V roce 2008 bylo inventarizováno celkem 15 687 sbírkových předmětů, což představuje cca 12% sbírek, zákonné penzum 5% inventarizovaných předmětů jedné podsbírky bylo ve většině podsbírek překročeno.

Chronologická evidence sbírkového fondu byla vedena v digitální podobě, tzv. přírůstková kniha za rok 2007 byla vytištěna a svázána do knižní podoby, přírůstková kniha za rok 2008 bude svázána počátkem roku 2009. Digitálně jsou sbírky zpracovávány převážně v databázi DEMUS. Muzeum je dobře vybaveno digitálními fotoaparáty a přenosným fotografickým studiem pro obrazovou digitalizaci sbírek.

Ochrana sbírek, konzervace, restaurace a preventivní konzervace

Sbírkový fond muzea je chráněn podle interních směrnic pro evidenci, správu a ochranu sbírek. Všechny užívané prostory muzea jsou vybaveny elektrickou zabezpečovací signalizací, budova sídla je vybavena protipožární elektronickou

signalizací. Veřejné prostory sídla organizace jsou sledovány kamerovým systémem. Budova sídla v Široké ulici a budova čp. 10 v Rybičkově ulici v Chrudimi jsou vybaveny elektrickým monitorovacím systémem Hanwell pro monitoring klimatu. Problém trvale nízké vlhkosti vzduchu ve výstavních i depozitárních prostorech je řešen mobilními zvlhčovacími jednotkami B 250. V prostorech, kde jsou uloženy sbírky, se díky tomu daří držet optimální klimatické podmínky. Stav sbírkového fondu byl kromě monitoringu klimatu a ověření při inventarizacích zjišťován minimálně 1x měsíčně při vlastní práci s fondem – příprava výstav, systematická evidence, badatelská činnost atd. V průběhu roku nedošlo k výraznému zhoršení nebo narušení stavu fondu. Ve všech depozitárních, expozičních a výstavních prostorech bylo v červnu provedeno ošetření sbírek proti hmyzu, plísním a houbám plynováním. V květnu 2008 byl týmem pracovníků muzea proveden generální úklid budovy v prostorech přístupných veřejnosti. V rámci preventivní konzervace bylo ošetřeno 472 kusů předmětů, přerovnan a ošetřen byl sbírkový fond textilu v 6 skříních depozitáře. Byla provedena kontrola všech dlouhodobě zapůjčených sbírkových předmětů na místech výpůjček. Dodavatelsky byla provedena kontrola stavu kolekce plakátů Alfonse Muchy a tyto plakáty byly včetně plakátů do nové expozice Umělecký plakát nově adjustovány.

Restaurování a konzervování fondu se provádělo převážně vlastními silami v konzervátorských dílnách, vybrané předměty byly restaurovány dodavatelsky. Vlastními silami byly průběžně čištěny a ošetřovány nové přírůstky, předměty pro výstavy a předměty vybrané v rámci opatření z inventarizací. Problematické bylo opět ošetření a konzervování archeologických přírůstků, kde kapacita konzervátorského pracoviště na velké množství nových archeologických nálezů nestačila. Celkově bylo vlastními silami muzea zrestaurováno 95 kusů sb. předmětů a zkonzervováno 4 003 kusů sb. předmětů. Jednalo se o předměty a nábytek z etnografických sbírek, botanické materiály, grafiku, sbírky archivní povahy, archeologické kovy, historické kování, předměty z vosku, textil, skleněné negativy atd. Finanční prostředky ve výši 119 707,- Kč byly vynaloženy na dodavatelské restaurování 3 kusů obrazů, 3 kusů pohřebních štítů, 2 kusů pražírén kávy a pračky. Pro vlastní restaurátorské a konzervátorské práce byl nakoupen materiál v hodnotě 28 224,- Kč.

Zápůjčky a výpůjčky sbírkového fondu

Zápůjčky od muzea

Pro tuzemské i zahraniční výstavy a expozice byly zapůjčovány sbírkové předměty na základě smluvních vztahů. V roce 2008 bylo uzavřeno 18 nových smluv, bylo zapůjčeno 1114 předmětů, z toho 129 sb. předmětů bylo zapůjčeno dlouhodobě.

Dlouhodobě z let minulých pokračovalo 10 zápůjček. Sbírkové předměty byly zapůjčeny Městskému úřadu v Heřmanově Městci pro reprezentační účely v obřadní síni, Městskému úřadu v Hlinsku pro reprezentační účely v Komorním divadle, Městskému úřadu v Luži pro expozici na hradě Košumberk, Obecnímu úřadu v Kameničkách pro Pamětní síň A. Slavíčka a K. V. Raise, Obecnímu úřadu v Nasavrkách pro expozici Keltů, Národnímu památkovému ústavu, pracovišti v Pardubicích, pro expozici mlýna v Ratibořicích a expozici v zámku Slatiňany, Městskému muzeu v Chrasti pro stálou expozici a nově Památníku Lidice pro expozici památníku v Ležákách. Muzeum v průběhu roku provedlo kontrolu všech míst, kde jsou zapůjčené sbírkové předměty. V průběhu roku nebyla dořešena ztráta obrazu zapůjčeného Městskému úřadu v Chrudimi.

Vypůjčky do muzea

Pro výstavní účely si muzeum vypůjčilo v roce 2008 na základě 8 smluv o vypůjčce celkem 483 exponátů od soukromých subjektů, muzeí a archivů. Předměty byly vypůjčeny pro výstavní účely.

Smlouvy o fyzickém předání věci

V roce 2008 bylo uzavřeno 8 smluv o fyzickém předání věci z důvodů dodavatelských restaurátorských prací na sb. předmětech, adjustace sbírkových předmětů (plakátů) a z důvodu výroby replik pro výstavní a kulturně výchovné účely.

Odborná knihovna, sbírková a regionální knihovna

Muzejní knihovna je evidována jako specializovaná knihovna na MK ČR pod evidenčním číslem 3036/2002. Knihovna obsahovala k 31. 12. 2008 celkem 36 372 knihovních jednotek, skládá se z knihovny sbírkové a odborné. Sbírková knihovna je evidována podle zák. č. 122/2000 Sb. o CES. V průběhu roku 2008 se celý knihovní fond rozšířil o 1 115 knihovních jednotek. Nákup nových knih včetně předplatného novin a odborných časopisů činil 67 026,- Kč. Knihy se poskytovaly čtenářům a především badatelům prezenčně podle knihovního a badatelského řádu muzea. Knihovna měla 50 stálých registrovaných uživatelů. Muzeum evidovalo 480 vypůjček. V průběhu roku stále pokračovaly práce na digitální katalogizaci v knihovnickém programu Clavius, muzeum získalo na tuto aktivitu finanční prostředky od ministerstva kultury ČR z grantu VISK 5. K 31. 12. 2008 bylo v on line katalogu přístupném také na webových stránkách muzea digitálně z katalogizováno 24 233 svazků odborné, regionální knihovny a starých tisků a rukopisů. Muzeum zpřístupnilo pro veřejnost internet, tato služba však nebyla využívána. Sbírková knihovna je zveřejněna v rámci CES na internetových stránkách MK ČR. S ohledem na digitální katalogizaci fondu nebyla prováděna inventarizace odborné knihovny, inventarizace byla provedena u 2 014 svazků sbírkové regionální knihovny – kramářských tisků. V průběhu roku nedošlo k žádnému vyřazení knih z důvodu neupotřebitelnosti nebo přebytečnosti.

Expozice a výstavy

Dramaturgie výstavní činnosti byla tak jako v minulých letech připravena s ohledem na různorodé zájmy odborné i laické veřejnosti. Muzeum připravilo v roce 2008 ve svých výstavních prostorách na ploše 560 m² celkem 7 nových krátkodobých výstav. Do počátku roku 2008 trvaly výstavy z roku 2007 **Vstupte do našeho světa** a **Variace na motýlí křídla**. Od počátku roku pokračovala v práci pracovní skupina externích spolupracovníků muzea na výstavě **Wiesner – Transporta, z historie chrudimského strojírenství**. V průběhu roku byl připravován plán výstav na rok 2009 a výhledově 2010. Návštěvní doba muzea zůstala stejná jako v předchozích letech.

Výstavy realizované v roce 2008:

Výstavní sály v přízemí:

- **Vstupte do našeho světa** (do 28. 2. 2008), ve spolupráci s obč. sdružením Autistik Praha
- **František Nový – Obrazy** (3. 4. – 18. 5. 2008), autorská výstava obrazů a keramiky
- **Wiesner - Transporta** (5. 6. – 21. 9. 2008), o historii chrudimského strojírenství
- **Jiří Kříklava** (2. 10. – 16. 11. 2008), autorská výstava obrazů a fotografií
- **Lidové vánoce** (4. 12. 2008 – 1. 2. 2009), betlémy, lidový nábytek a tradiční zdobení

Výstavní vestibul ve II. poschodí:

- **Variace na motýlí křídla** (do 28. 2. 2008), obrázky Jarmila Chládko
- **Xylem - dřevo** (20. 3. – 28. 9. 2008), druhy dřev a jejich využití
- **Zelenina známá neznámá** (7. 10. – 12. 10. 2008), ukázky různých druhů zeleniny
- **Jak bydlely panenky v Nizozemí** (4. 11. 2008 – 1. 3. 2009), ze sbírek Kijk en luister muzeum v Bennekomu

Výstavy mimo budovu muzea:

- **Tajemná síla léčivých rostlin**, Hamzova odborná léčebna pro děti a dospělé Košumberk
- **Léčivé rostliny**, Základní škola Chrast
- **Stromy**, Základní škola Chrast
- **Léčivé rostliny**, Centrum sociálních služeb v Chrudimi

Přístupny byly celoročně dvě stálé expozice, **Umělecké řemeslo** a **Mozaika z dějin regionu**. V březnu 2008 byla nově otevřena expozice **Umělecký plakát**.

Ve spolupráci s katedrou výtvarné kultury Univerzity Hradec Králové a Muzeem krásných umění v Chartres byly zahájeny práce na přípravě výstavy o katedrále v Chartres, plánované na rok 2009.

Ediční činnost muzea

Muzeum vydalo 12. číslo neperiodické publikace - **Chrudimský vlastivědný sborník**, tematicky zaměřené na různé oblasti historie. Obsahuje příspěvky o souboru raně novověkých dýmek z Hradební ulice v Chrudimi, o dějinách a stavebním vývoji kostela sv. Havla v Hošťalovicích, o nových poznatcích o dolování v Lukavici, o přeměně svatomichalského hřbitova na park, o Janu Selicharovi a Kameničkách, k dějinám rodu Schmoranzů ze Slatiňan a o chrudimské sokolské jednotě a její spolupráci s jednotou v Lanškrouně.

S dvouměsíční periodicitou bylo vydáno 6 čísel 16. ročníku časopisu **Chrudimské vlastivědné listy**, na redakční radě v prosinci 2008 byla projednána a schválena změna v obálce CHVL, od roku 2009 v celobarevném provedení. Odborní pracovníci muzea se autorsky podíleli na příspěvcích do Chrudimského vlastivědného sborníku, Chrudimských vlastivědných listů, Chrudimského zpravodaje a do regionálního tisku.

Badatelské služby

Muzeum poskytovalo v průběhu roku badatelské služby odborné i laické veřejnosti a právníkům osobám v návštěvní době pro badatele nebo po dohodě mimo ni. Badatelské dotazy byly směřovány na muzeum formou písemných, telefonických, elektronických dotazů a osobních návštěv badatelů. Muzeum evidovalo celkem 148 badatelských návštěv z řad studentů, soukromých badatelů i zástupců paměťových institucí. Převážná část badatelských dotazů byla směřována na sbírkovou regionální knihovnu a historické sbírky archivní povahy.

Kulturně výchovná činnost

Přednášková činnost

Muzeum uspořádalo podzimní přednáškový cyklus zaměřený na prezentaci sbírkového fondu i jeho ošetřování. Témata jednotlivých přednášek byla **Příběh předmětů Hradební ulice, Zmizelá Chrudim na skleněných negativech, Liturgický textil a A přišel plakát**. Přednášejícími byli pracovníci oddělení sbírek a oddělení konzervace a restaurace sbírek. V rámci zahájení výstavy Léčivé rostliny byla připravena a realizována přednáška o léčivých bylinách v Centru sociálních služeb v Chrudimi.

Ostatní kulturní a vzdělávací činnost

Muzeum uspořádalo 6 slavnostních vernisáží výstav. Atraktivní se stala módní přehlídka historických oděvů na vernisáží Jak bydlely panenky v Nizozemí v podání kolegů z partnerského muzea v nizozemském Bennekomu. Dne 16. května 2008 připravilo muzeum spolu s Muzeem loutkářských kultur v rámci oslav Mezinárodního dne muzeí čtvrtou **Chrudimskou muzejní noc**, jejíž program se tentokrát odehrával kromě interiérů muzeí i po exteriéru města. Na historicky významných místech Chrudimě byla připravena jednotlivá zastavení s úkoly a kvízy pro účastníky. Správné odpovědi kvízu byly slosovány a vítězové obdrželi hodnotné ceny. Muzejní noci se zúčastnilo 500 návštěvníků. Muzeum se jako každoročně připojilo k propagaci památek v rámci Dnů evropského kulturního dědictví v Chrudimi dne 13. 9. 2008, muzeum v tento den navštívilo 580 návštěvníků. Volným zpřístupněním prostor podpořilo muzeum akci Bambiriáda. Muzejní pedagožka ve spolupráci s dalšími odbornými pracovníky muzea připravila 3 výukové programy pro děti různých věkových kategorií a 5 pracovních listů k výstavám, pro ZŠ dr. Malíka v Chrudimi byl připraven seminář o materiálech týkajících se vody v Chrudimi. Odborní pracovníci muzea se podíleli na organizování a vedení odborných praxí studentů středních a vysokých škol a vedení studentských seminárních a diplomových prací. Pro děti ve věku 7–11 let připravilo muzeum týdenní prázdninový příměstský tábor s bohatým programem, kterého se zúčastnilo 17 dětí. Tábor měl u veřejnosti velmi pozitivní ohlas. Tato první zkušenost ukázala alternativu, kudy se může kulturně vzdělávací činnost muzea také ubírat.

Konference, semináře

Regionální muzeum v Chrudimi nebylo pořadatelem ani spolupořadatelem konference ani odborného semináře, pracovníci muzea se aktivně zúčastňovali konferencí a odborných seminářů pořádaných Asociací muzeí a galerií, jinými muzei, institucemi a dalšími subjekty.

Propagace a popularizace muzea

Muzeum propagovalo svou činnost formou vlastních internetových stránek www.muzeumcr.cz, umístěním reklam a odkazu na servery jiných subjektů, v katalogích cestovního ruchu, propagačními inzeráty v časopisech cestovního ruchu, příspěvky do novin a časopisů a poskytováním informací a rozhovorů rozhlasovým a televizním stanicím a tisku. Muzeum dále propagovalo svou činnost formou pozvánek a příspěvků na stránkách měsíčníku Zpravodaj města Chrudimě a v měsíčníku Vademecum chrudimské kultury. Aktuální akce byly propagovány ve vývěsních skříňkách na budově sídla muzea a na výlepových plochách ve městě Chrudimi atd. Muzeum propagovalo svou činnost také poskytováním prostor pro filmování - v květnu 2009 natáčení ČT o Viktorinu Kornelovi ze Všehrd. V dubnu navštívil muzeum mexický velvyslanec pan José Luis Bernal.

Vědeckovýzkumná činnost muzea

Nad rámec plánovaných vědeckovýzkumných úkolů provádělo muzeum v průběhu roku 167 archeologických akcí (záchranné archeologické výzkumy, dohledy apod.)

Dlouhodobé vědeckovýzkumné úkoly muzea:

a) **obce okresu Chrudim – lexikon**,

Práce na pilotním projektu – lexikonu obcí okresu Chrudim pokračovaly v rozšiřování databáze o informace u obcí Stolany, Rosice, Seč, Chroustovice a Hoješín.

b) **regionální informatika – bibliografie Chrudimě**

Práce na tomto úkolu byly z kapacitních důvodů dočasně zastaveny.

c) **regionální výtvarníci – dokumentace současných výtvarníků**

Na úkolu se pracuje od 90. let 20. století, v průběhu roku byl doplňován sbírkový fond o práce regionálních výtvarníků. Evidenčně bylo podchyceno 148 regionálních profesionálních i amatérských výtvarníků.

d) **pravěká a raně středověká hradiště v okrese Chrudim**

Úkol v průběhu roku průběžně řešen povrchovou prospekci s měřickou a fotografickou dokumentací. Výsledky výzkumů byly publikovány nebo čekají na vydání v roce 2009.

e) **fortifikační systémy a panská sídla na území okresu Chrudim**

Úkol průběžně řešen povrchovou prospekci s měřickou a fotografickou dokumentací, z níž byly získány reprezentativní kolekce předmětů. Výsledky byly publikovány v regionálních a odborných sbornících a časopisech.

f) **chrudimské výstavy** (výtvarné a průmyslové)

V roce 2008 bylo v databázi evidováno 15 výstav, práce na tomto úkolu byly z kapacitních důvodů omezeny.

g) mapování invazivních druhů rostlin okolí Chrudimě

Úkol v průběhu roku průběžně plněn, pro dokumentaci sebráno 30 rostlin a dřevin.

h) dokumentace současné výroby v regionu

Muzeum doplňovalo sbírkový fond a informace o lidových řemeslnících v regionu.

i) tradiční lidová kultura - obyčejová tradice

Muzeum se znovu podílelo na zpracování dlouhodobého vědeckovýzkumného úkolu dokumentace tradiční lidové kultury, pro garanta výzkumu – Soubor lidových staveb Vysočina zpracovalo 35 obcí regionu.

Spolupráce s orgány a organizacemi veřejné správy, se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty, metodická pomoc

Muzeum průběžně spolupracovalo na zajišťování archeologické památkové péče s Archeologickým ústavem akademie věd a dalšími subjekty provádějícími záchranné archeologické výzkumy. V průběhu roku spolupracovalo se Státním okresním archivem v Chrudimi při plnění vědeckovýzkumných úkolů, při přípravě a realizaci výstav a se Souborem lidových staveb Vysočina při plnění vědeckovýzkumného úkolu dokumentace tradiční lidové kultury. Spolupracovalo s dalšími muzei ČR při přípravě jejich výstavních projektů, kulturně výchovných akcí a výzkumných úkolů, např. s Národním muzeem v Praze, Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy, Městským úřadem v Chrudimi, Městským úřadem v Nasavrkách (občanským sdružením Boii), Městským muzeem Skuteč, Památníkem Lidice, Městským muzeem ve Svatce, Západočeskou univerzitou v Plzni, Vodními zdroji Chrudim, Městským úřadem v Heřmanově Městci atd. Muzeum poskytovalo metodickou pomoc Městskému muzeu ve Skutči, Městskému muzeu v Hlinsku, OÚ Proseč u Skutče a MěÚ Heřmanův Městec. Spolupracovalo na tvorbě programu tzv. osmičkových výročí v roce 2008 s Městským úřadem v Chrudimi. V oblasti péče o sbírky poskytovalo metodickou pomoc i dalším muzeím mimo chrudimský region, např. Moravskému zemskému muzeu v Brně, Regionálnímu muzeu v Litomyšli, Polabskému muzeu v Poděbradech, Regionálnímu muzeu ve Znojmě, Národnímu muzeu v Bratislavě a muzeím v Bánské Bystrici, Žilině a Martině.

Ředitelka muzea byla předsedkyní revizní komise a členkou exekutivy Asociace muzeí a galerií ČR, členkou redakční rady Věstníku Asociace muzeí a galerií ČR, členkou kulturní komise Rady Města Chrudimě, členkou poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea loutkářských kultur v Chrudimi, členkou komise Rady města Trutnova pro muzeum a členkou přípravného výboru města Chrudimě osmičkových výročí. Vedoucí oddělení konzervace byla členkou výboru komise restaurátorů a konzervátorů AMG ČR, archeolog byl členem Východočeské regionální archeologické komise.

Na základě smluv s odbornými středními i vysokými školami vykonalo v muzeu odbornou praxi 7 studentů, muzeum navázalo úzkou spolupráci s hotelovou školou Bohemia, jejíž studenti vykonávali průběžně v muzeu odbornou praxi a podíleli se na činnosti muzea. V muzeu vykonala odbornou exkurzi skupina studentů muzejní propedeutiky a skupina kolegů z Muzea Vysočiny v Třebíči.

Muzeum spolupracovalo při přípravě a realizaci výstav roku 2008 a 2009 s dalšími organizacemi i jednotlivci. S externími spolupracovníky – dobrovolníky

spolupracovalo na přípravě výstavy Wiesner – Transporta, na přípravě edičních materiálů - Chrudimského vlastivědného sborníku, Chrudimských vlastivědných listů, dobrovolní spolupracovníci muzea jsou členy redakčních rad muzea a členy Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost.

Zahraniční spolupráce

Muzeum pokračovalo ve spolupráci s Muzeem krásných umění v Chartres při přípravě výstavy o katedrále v Chartres. Dále spolupracovalo na výstavních projektech s Kijk en luister muzeem v Bennekomu (v rámci partnerství Města Chrudimě s nizozemským městem Ede) a s MOKIS Olešnica (v rámci partnerství Pardubického kraje a Dolnoslezského vojvodství i partnerství Města Chrudim).

Návštěvnost muzea

Návštěvnost muzea měla obdobný vývoj jako v roce 2007. Expozice a výstavy navštívilo 6 099 návštěvníků, z toho 1 441 žáků ve školních výpravách a 2 232 neplaticích návštěvníků (děti do 6 let, smluvní partneři, pedagogický doprovod, návštěvníci akcí s volným vstupem ad.). Kulturně výchovných akcí se dále zúčastnilo 1 178 účastníků.

Provozní záležitosti muzea

Dle zákonných lhůt a interního plánu byly v průběhu roku prováděny revize technických a elektrických zařízení. Celkové náklady na provedení revizí činily 71 302,- Kč. Na opravy budov, technických zařízení a vybavení bylo čerpáno celkem 1 504 962,- Kč. Na budově čp. 86 byla opravena a natřena část oken a vyměněna okenní skla u jednoduchých zasklení za zdvojená, opravena střešní krytina a omítky venkovních fasádních štítů budovy, obnoveny parkety a výmalba výstavních sálů a opraveno nouzové osvětlení a výtah. Dále byla provedena v čp. 10 v Rybičkově ulici v Chrudimi výměna oken, dveří a oprava fasád ve dvorní části tohoto objektu, rekonstruována byla také dlažba dvora, který sloužil pro účely stavby OBC Balustráda.

Postupně byla dovybavována technikou konzervátorská a další pracoviště muzea, vzhledem k mimořádné události – úderu blesku do objektu čp. 86 byla nahrazena poškozená technika částečně technikou novou. Průběžně byly aktualizovány internetové stránky muzea a prováděna údržba počítačové sítě, byly zakoupeny nové počítačové programy nebo staré programy aktualizovány. K internetu bylo připojeno 19 počítačových stanic, muzeum využívalo bezdrátové připojení na internet spolu s Chrudimskou besedou. K bezdrátovému internetu byl nově napojen objekt čp. 10 v Rybičkově ulici a tímto způsobem urychleno předávání zpráv a informací mezi pracovišti muzea.

V průběhu roku byly provedeny 3 veřejnosprávní finanční kontroly odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Pardubického kraje a 2 kontroly dalšími subjekty kontrolní činnosti (Všeobecnou zdravotní pojišťovnou a Českou obchodní inspekci). Kontroly neshledaly žádné pochybení ze strany muzea. V rámci prevence bezpečnosti a ochrany zdraví při práci byl aktualizován plán prevence a ochrany

muzea a zajištěno školení zaměstnanců. Všichni zaměstnanci absolvovali periodickou lékařskou prohlídku.

Muzeum využívalo a provozovalo pro své potřeby nákladní automobil Renault Master, kterým pokrývalo veškeré potřeby na dopravu, zvláště pro archeologické pracoviště.

Závěr

Tato výroční zpráva obsahuje informace a výčet nejdůležitějších aktivit v roce 2008 a dotýká se téměř všech oblastí práce. Neobsahuje podrobné informace o jednotlivých akcích a činnostech. Za pozitivní lze v práci muzea hodnotit prohloubení spolupráce se školami. Pro muzeum však nadále přetrvávaly problémy s nedostatkem prostor pro rozvoj expozic a kulturně výchovné činnosti muzea. Problematickým se začal jevit nedostatek depozitárních prostor pro narůstající počet sbírek. Opět lze konstatovat, že se úkoly v oblasti muzejnictví plnit daří a že pro tuto činnost muzeum nachází vstřícné prostředí jak ze strany svého zřizovatele, tak ze strany ostatních subjektů i ze strany dobrovolných spolupracovníků muzea. Všem muzeum za tuto vstřícnost a spolupráci děkuje.

Ing. Milena Burdychová
ředitelka RM v Chrudimi